

გვირა

№ 9

მ ბ თ რ ა ს ი 1917

შინაარსი. აატარა ფელეტონი—**მორიელი.**
სისმარი—**ეშაკი.** პატროსანი სიტყვა—**მ.** მამა და შვილი—
კ: **ბალაჯაძე.** სიძვირის თაიგული—**თარაში.** ვერერელი—
ლუკაიბ **ობოლი.** დაგვიანებული მილსტვა—**გოგია.** მო-

კითხვის წერილი—**ბუტუნა.** მოსხბნება—**ლა** კუპე და ნათ-
ლული. წერილი რედაქციას.
კარაკატუნი: „გვირაგინოსნები“ ბარომეტრი.

„გვირაგინოსნები“

„გვირაგინოსნები“: ყვითელმა მწერლობამ შეპბოკა მუზა შეუფერებელი არტახე-
ბით. ჩვენ უნდა გავანთავისუფლოთ იგი... (იხ. მე-16-ტე გვერდი).

შატარა ფელეტონი.

„სხენის ძალა“

ქართული ხალხის კულტურული განვითარება რომ მდევის ნაბიჯით წინ მიდის, ამას მხოლოდ ბრმა ვერ შეინიშნავს.

ამ მხრივ განსაკუთრებული კვალი ჩვენს სხოვრებაში ქარა ვლ „ბურჟუაზია“ ორგანომ „საქართველომ“ (არეთვე ქუთათურმა ფუტურისტებმა) შეიტანა.

ვახეთი „საქართველო“ სულ რაღაცა მესამე წელიწადია რაც არსებობს და ამ მოკლე დროს განმავლობაში რამდენიმე მელნის ქარხანა დააარსა. მაგრამ მართო ამითაც არ განიზომება მისი კულტურულ ეროვნული მოღვაწეობა. „საქართველომ“ განასებტავა ქართული ეროვნული ენა, სხვადასხვა ფუტურისტული ტერმინების შემოღებით და ამ ბოლო დროს წარმოების თვალსაზრისით აშუქებს ყველაფერ ეროვნულ პოლიტიკურ საკითხს.

21 თებერვლის ნომერში ვახეთის ბურჯი ბ-ნი ე. მალუ ენება 19 თებერვლის კრებას, ახალი კლუბის დაარბაში მომხდარს, და ამბობს:

„განა კრებაზე ვლავას, ან დასხაშეიდას თავ-მუღამარეობა ისეთი კოაფუნული მნაშეულობის საკითხია, რომ ამისთვის ათასი კაცის დაშქარი შეიუაროს და მთელი დღის განმუღამბაში ამათ ძადა, ენერგია და დრო იხარჯოს? რამდენი შრომა უნდა გაეწათო კრებამდისაც ამ საქმის მოსაწებად! „შეგნებულ ამხსნაგების“ ეს ენერგია უბრალო პარტუ-ფის ძადად რომ ვიანგარიშით მივიღებდით სამას, ოთხას ცხენის ძადას...“

მართლაც დახარჯული ენერგის საზომით მეცნიერებს კარგა ხანია შემოღებული აქვთ საზომი ერთეული „ცხენის ძალა“. მაგრამ დღემდე არავის მოსვლია აზრათ ამ მეცნიერული ტერმინით ენგლმდღიანელა კრებებისა და სხვა საჯარო გამოსვლათა დროს. ვისთვისაა სექვეო, რომ ჩვენ, ქართველები სრულიად არ ვფასებდით დროს და ინგლისურ ანდაზას—„დრო ფულიაო“, ჩვენში გასავალი არასოდეს არა ჰქონია. მის შემდეგ კი, რაც ვახეთი „საქართველო“ გამოვიდა, და ჩვენშიაც საკუთარი ეროვნული წარმოება აყვავდა, დროსაც

მეტი ფასი დაედო. დრო დასტერგინა ხალხი პირდაპირ „ცხენის ძალით“ იანგარიშება, რასაც უფუქველია მიაკცევდა ყურადღებას ყველა, ვინც ახლო უღდას ჩვენს ეროვნულ ბურჟუაზიულ ორგანოს—ვახეთ „საქართველოს“.

— რას აფასებთ, ბატონებო, ს. კედის მეთაურ წერილს „საქართველოს“ მნ-ტე ნომერში? ეკითხება ხაზინადარი სარდაქციო კრებას.

— ჰკითხეთ ავტორს, — მიუგებს რედაქტორი — თითონ ეცოდნება რამდენი „ცხენის ძალა“ ზედ დაჯული.

— ბევრი არაფერი, სულ შვიდი—თუ რვა „ცხენის ძალა“ დასქირდა, მეგობარო.

— ჩემი სამხედრო მომიხილვა სრულიად არაგვისტურებით—წარმოსტევა ცნობილმა სტრატეგმა X—მა—დაარჩენილია კიდევ რაღაც ექვსიოდ „ცხენის ძალისა“.

— ჩემი ლექსი ათი ცხენის ძალისა! ამ რითმზე აუარება ენერგია და ძალა იხარჯება—ბრძანათვით რედაქტორმა, სანდრო შანშიაშვილმა.

— თუ ცოტა არ უყვლით, რედაქციის თანხა ვერ აიტანს, ბ-ნებო, ასეთ ხარჯებს, შენიშნა ხაზინადარმა.

— ჩემი საბოლენიკო წერილებიდან დაარჩენილია 13 ცხენის ძალისა.—წარმოსტევა ჩვენმა რეზოგაბაშვილმა.

— ცამეტი ცული რიცხვია, ერთი დაუკელი.

— რატომ უნდა დაუკელი, თუ 13 არ მოგწონთ მაშინ მიუმატეთ ერთი „ცხენის ძალა“ და 14 გამოვა.

— ბნებო! მე სახუმროდ არა მცალია, — მრისხანეთ წარმოსტევა ხაზინადარმა — თუ რამე ლონისძიებას არ მიიღებთ ისე არსებობა შეუძლებელია. ვერავითარი ბურჟუაზია ვერ გაუძლებს ასეთ ხარჯებს. აი მოისმინეთ: დღეს დღეობით გასასტუმრებელია:

- 1) ბ-ნი ლელიანის წერილები 25 „ცხენის ძალისა“
- 2) — „ ა. ასათიანის სტატია 3 „
- 3) — „ გ. გვაზავას მეცნიერული გამოკვლევა 5 ცხენის ძალისა.
- 4) — „ გრ. ვეშაბელის მოხსენებანი 11 ცხენის ძალისა.

- 5) — „ „ დათიკო კასრადის „თეთრი ზაშა“
- ბი“ 60 ცხენის ძალისა.
- 6) — „ „ გ. ეორდანას წერილი 2 „
- 7 — „ „ შ. ქარუმიძის ნაწარ. 24 „ „
- 8) — „ „ გ. ქიქოძის გამოკვ. 87 „ „
- 9) — „ „ ავ. წულაძის კორესპ. 1 „ „
- 10) — და სხვა-და-სხვა შემთხვევითი ავტორე-

ბის ნაწარმოებნი 112 ცხენის ძალისა.—თუ მათსა სავრთო ჯამს გავუკეთებთ მივიღებთ სერიოზულ რიცხვს 331 ცხენის ძალას. მე ვერა ვებედავ, ბ-ნებოა მივსწერო პატივცემულ აკაკი ხოშტარისას, რომ რედაქციას ამდენი ვალი აწვეს, ვინაიდან საამისო ჯერ არაფერი გავკეთებია.

— უბრალო შიშია! მე თითონ წავალ ბაქოეთში და პირადათ ვინახულვებ აკაკის. თქვენ ოღონდ ერთი კარგი ჩამოდანი მიშოვნეთ და ჩემს შემოსავალს დააწერეთ მგზავრობაში დანახარჯი ენერგია 48 ცხენის ძალისა! ალტაცებით წაროსთქვა ენრგიით სავსე სპ. კვლიამ.

ასეთი გარკვეული ტერმინებით ლაპარაკობენ

„საქართველოს“ პატივცემულ რედაქციაში, სადაც ყველაფერი უკვე ევროპიულ ყაიდაზე მოეწყოა. მე რამდენათაც ვიცი, ბ-ნი მ. მალუს მეთაურმა დიდი უკმაყოფილება გამოიწვია თვით „საქართველოს“ რედაქციაში. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული მეთაურის შეთხზვაზე ერთი „ცხენის ძალა“*) არ დახარჯულა, სარედაქციო კოლეგიამ არ მოიწონა ასეთი მულანგველობა.

მორიელი.

*) ერთი „ვირას ძალა“ ხომ მაინც დაასრულებდა! **ეშმაკი.**

ს ი ზ მ ა რ ი

(მ ი ზ მ ა რ ი)

ერთ ქარაგულ მოქალაქეს შიშით განმოვლავია.
 (აბა რა საეჭვოა, მას ცუდი რამ ესისმრება?)
 ჯერ ძილშიაც ბორგავდა, ჰკმინავდა, ჰსრიალებდა,
 (ბასტურმის მწვადითა ბრუნავდა, ტრიალებდა,) სუნთქვას სან უშატებდა, სან ჰფუთქდა მინახული თითქო გულდამშვიდებით, თითქო ბედის ვახუდით. სიამით აწმორებდა პირს ღიმ გადანაკარავი, მაგრამ კვლავ ავზნეობდა, როგორც მსუილ ნაკარავი.
 — ეგ არ შეიძლება! — კიდევაც წაბობდა, რაცა იგი ლოგინში შოთახავდა, თავადობდა.

აი, შუბლი შეიკრა, მწარეთ ამოიხუნემა
 და მუჭტიც მოიღერა პრისხანედ... (საბან ქვეშა!)
 მხელი აღსაწერია იმისი სატანჯველი,
 ფეხებში ებლანდოდა ოღეს საბანი ძველი...
 გაჭკრავს, გაიფხრნიწება ჩითი ხანმოთეული!
 (ნეკიც არ დარჩენილა იმისგან დაძლეული!)
 მიდამოს აურუებდა ჭრილი ფიცრებისა,
 შედეგი უტეუარი ტიალი სისმრებისა.

რა ნახა? რა ესისმრა ეკვამ დანადონები?
 რამ გაჭხადა ვაჟვაცი სევედის დანამონები?
 ნუთუ ჩარჩი, მეფასუე ძილში წამოეჩვენა
 და ამ სანასაობამ დალახვრა, შეაჩვენა?
 იქნებ ბანკში «ტორკებზე» უედიან მამულსა
 და ოჯახის დამხობა სტანჯავს დამწვარ-დაგულსა?
 იქნებ ომში მოუკლეს ვაჟი სათაუვანები,
 ან ხვალისთვის ეგულვის ბრძოლად წასაუვანები?
 იქნებ წერილი ცოლძვილი მან ვედარ გამოჭკეკება
 და სიკვდილის აჩრდილი სისმარშიც თან დაჭეკება?
 ექნებ ცოლი ეშმაკობს, ცოლი მშეთ უნახავი
 (და ვინმე მეგობარი ჭეყვს მას გასალახავი?)
 ან, იქნებ, მას ავსენი შეხვდა უკურნებელი
 და იმით იტანჯება უბედური, მსუნელი?
 აბა რა სათქმელია!
 ან რა მოსახსენები!

(ამ ჭორს მოუკონებდენ მას ბოროტი ენები!)
 ის გმირია ბუნებით, ჭირში განასალეები
 და ამგვარი სისრებით აუცრემლდეს თვალეები??
 არა. იმან ისილა მეტი საშიშროება
 და ამისგან გმირ სახეს შიშის ქარი მოება.
 მან ნახა... ეჭ, მკითხველო, ნეტა რას იტყუნები?...
 ნახა, რომ მოძნარეო ჩვენში... არჩევანები.
 არც აშკარა კენჭობა, აღარც თუ დაფარული
 და მისთვის წამოიჭრა სეველი გულ დაღარული.

კაბიოსანი სიტყვა

(ნაწყვეტი „ჩემი თავგადასახვალისა“)

ჩემთვის არსიყობის უნარი ღმერთს არ მოუტია. ქალებთან სიერობა და ლაპარაკი ბავშვობიდანვე ჰქონივით მძაღლა. ამის გამო არა ერთი და ორი მწარე დაცინვა ამიტანია. ერთ დღეს, ჩემდა საუბედუროთ, ერთი ლამაზი ბანოვანი გავიცანი; მე ის ძალიან მომეწონა, როგორც ახლა ვატყობ, შემიყვარდა კიდევ; მაგრამ წარმოიდგინეთ ჩემი მდგომარეობა: ვერც დღევლამარაკე, ვერც გავყევი, ვერც გამოვყევი, ერთი სიტყვით, ვერ მოვიჭექეცისე, როგორც საჭირო იყო. ის ქალი კი, ეტყობოდა, ძალიან ეშმაკი იყო. სწორეთ რომ იყო. როგორც კი შემატყო გამოუცდლობა, პირდაპირ წვაღლება დამიწყო; გადაკრული სიტყვები, დაცინვა თვალთ, თუ ენის გამობზევით ჩემთვის არ დაუკლია. ამან ჩემზე დიდთ იმოქმედა და ალბათ ამის მიზნით გადაწყვიტეთ არსიყობა შესწყავლა. ერთი ამხანაგი შევადგა, რომელსაც ქალები, როგორც თავის ფუტკარი, ისე ეხეოვოდა; არსიყობაში ზედ-მიწევნით დახელოვანებული იყო, მთელ ჩვენს ქალაქში პირველი კვაღღერის სახელი ჰქონდა მოხვეჭილი. მივედი მასთან, გავაგებინე ჩემი განზრახვა და ესთხოვე ჩემთვის ხელმძღვანელობა გაეწია და ესწავლენინა ის, რისთვისაც ქალებს მამაკაცები მოსწონთ. თანახმა გახდა. იმ დღესვე მომცა პირველი გაცვეთილი არსიყობის თეორიიდან. გაცვეთილი ქალებთან ზაას შეეხებოდა და მისი შინაარსი მოკლეთ ასეთი იყო: ქალებს ებასე იმ თემაზე, რაც მათ მოსწონთ. პირველთა ყოველთვის მათ მოუსმინე რათა გაიგო—რის შესახებ უფრო სწყურიათ ლაპარაკი.

ამ გაცვეთილის შინაარსი კარგით გავიხეპირე და იმე საღამოს ავედევნე კულში ჩემს მეგობარ-მასწავლებელს. მეგობარმა ერთ ოჯახში მიმიყვანა, ორი ქალიშვილი გამაცნო და კიდევ ჩამტოვა იმათ ბელში; თითონ სლდაღვ გაიპარა. ჩემი მასპინძლები მხიარული ხალხი გამოდგა. შეხედულობითაც არა უშავდათ რა. დები იყვენ, მაგრამ ერთმანეთს ოღნავაუ არ ჰგავდენ. ერთი—მაღალი, წერწყტი, მოხმო, მოშავო, და ეშხიანი იყო... რიხიანათ ლაპარაკობდა, ნაკლებათ იცინოდა და დრო გამოშვებით

ისეთი თვალებით შემომხედოდა, რომ ტანში ყრუ-ანტილი მივლიდა,—არ ვიცი—შიშით მომდიოდა ეს თუ კმაყოფილებით. მეორეპირველის სრულ წინააღმდეგობას წარმოადგენდა: იყო დაბალი, მსუქნათ ჩამრგვალებული, ძალაზე თეთრი და იერ ნაკლები; კვიღლნარევი ხმით ლაპარაკობდა, წიმ და უწყემ იცინოდა, ერთ ადგილზე ვერ მაგრდებოდა.

ჩემი გაცნობა, ვატყობდი, ორივეს სასიამოთ ჰქონდა, მაგრამ მე მაინც სიმწრის ოფლში ვიწურებოდი. ვიჯექე მუნჯსავით და არ ვინძრეოდი.

— თქვენ ყმაწვილო, გეტყობათ, მორცხვი ყოფილხართ, შემინინა შეავტრებანმა.

— მეც ასე ვატყობთ, გდინხარხარა მსუქნათ ჩამრგვალებულმა.

— მორცხვობა საუკეთესო თვისებაა... მეტადრე ჩვენს დროში, გააგრძელა პირველმა. აქ რაღაც უნდა მეთქვა, მაგრამ ამ დროს მსუქანმა მოულოდნელათ წამავლო მაჯაზე ხელი, ფანჯარასთან მიმაჩაქჩაქა და გადამახედა:

— იმათ იცნობთ?

ქუჩაში ორი სხვა და სხვა სქესის ახალ-ვაზრდა მიდიოდა—ერთმანეთზე თითქმის მიკრული.

— იმათ ერთმანეთი უყვართ...

— რა უშავს, ამოვდარღნე მე.

— არაფერი, მაგრამ... თქვენ იცნობთ იმ ქალიშვილს?

— არა.

— ხა, ხა, ხა! წასკდა მას შეუკავებელი სიცილი.

— ის ყმაწვილი მეთექვსმეტეა, მითხრა შავგერმანმა

— როგორ?

— მაგის შეყვარებამდი იმ ქალიშვილს ხუთმეტრი სხვა უყვარდა.

— ვაი, მესი კი დავყარე მაგის თავს, ძლიე-ძლიეობით ამოილაპარაკა მსუქანმა, თან-ძალათ სიცილის შეკავების გამო—ხველა აუვარდა.

— მარა მაგს რაღა გავუმტყუნო, როცა მარუსიას ეხლა რო საქპრო ჰყავს, მეორმოცეა.

— მარუსია ვინღა?

— არ იცნობ? მკითხა უმცროსმა.

— არა.

— რომ გაიცნოთ, მეორმოც და ერთე თქვენ

იქნებით, დარბაისლური კილოთი მიიხრა შეგვეგრძელებინა.

— თქვენ არც თამარას იცნობთ? შემეკითხა მსუქანი.

— რომელ თამარას?

— აი იმას, აფიცერმა რომ... ღმერთო ჩემო, მრცხვენია... ხა, ხა...

— რისა გრცხვენია, გაუმტყუნა უფოვრსმა, მას გაკეთების არ შერცხვენია, და შენ თქმა გაწითლებს?.. აი იმას, მომიბრუნდა მე, აფიცერმარომ ბუში შესმინა.

— არ ვიცნობ.

— თქვენ, გეტყობათ არავის არ იცნობთ!

— არც პისტისა იცნობთ? წამოიძახა ისევ დაბალმა,

— პისტისა! შუბლზე თითი მივიდე, თითქოს ეს ეს არის მოვიგონებ მეტი.

— აი იმას, შარშან რომ ვილაც სტუდენტს აეკიდა და ორი თვის შემდეგ ისევ უკან დაბრუნდა, განმარტა შეგვეგრძელებინა.

— ა ა ა... ცნობით არ ვიცნობ, მაგრამ გამიგონია კი.

— არც იმას იცნობთ, ამას წინათ რომ ნოქართან შეესწორნ?

— პირადათ არც იმას ვიცნობ, შორე-ახლო კი, ვიცრუე მე.

დიდხანს გ გრძელდა ასეთი საუბარი. ჩემი მანძინძლებიდან ბევრი ამბავი გავიგე. მათ არც მამა კაცები დარჩენიათ უყურადღებოთ. დავრწმუნდი, რომ მათ სხვისი, — განსაკუთრებით ახალ-გაზდა ქალების, — კილვა და ძრახვა მოსწონდათ. თეორიის ძალით მეც ამ თემაზე უნდა მელაპარაკნა, მაგრამ უმებღებდა ის იყო, რომ მე არც ერთი ასეთი ამბავი არ ვიცოდი. მეტი გზა არ იყო — რამე უნდა შემეთხზა. ასეც მოვიქციე: მივსდექე ჩვენს ქუჩაზე მცხოვრებ ერთ ქმრიან ქალს და იმდენი ვლანძვე, რომ პატიოსნებიდან ფეხი გამოვადგევიე. ჩემს მოსაუბრეებს ამით ძალიან ვამძე; მეც ნასიამოვნები დაებრუნდი სახლში. ეს კი ვსთხოვე მათ — რაც ეხლა ვსთქვი, ჩვენში დარჩეს მეტი. იმათაც პატიოსანი სიტყვა მომცეს და მზიარულათ გამოიძისტუმრეს.

ღამის ათ საათზე ჩემთან ერთი ჩემი მეზობელი შემოვიდა. მოწყენილი იყო; მიზეზი ვკითხე.

— პირადათ მე არაფერი მიხსნია, მაგრამ ეს მაწუხებს, რომ აღმაინს, თურმე, აღარაფერი დაეჯერება... კაცის ცნობა შეუძლებელი ყოფილა.

— რა ამბავია? შევეკითხე მე.

— აი იმ №-ის ცოლი მეპატიოსანი აღმაინი მეგონა; თურმე რა შუაშია, გარყენილზე უგარყენილესი ყოფილა.

დამსცელა ტანში:

— რა იცი, სად ვაიგე?!
— მთელ „ბულვარში“ სხვის ვერაფერს გავიგონებ, ყველა №-ის ცოლზე ლაპარაკობს. მაინც რა ყოფილა ეგ ოჯახქორი თურმე, ქალიშვილობის დროს ორი ბუში გაუკეთებია, ახლაც ხუთმეტამდე საყვარელი ჰყოლია...

მეტი არ იყო, რომ ეგ ჩემი სიტყვები მოჰფინეს ქვეყანას ჩემმა ახალმა ნაცნობებმა. უღანაშაულო აღმაინის გალანძღვის წყარო შევიქენი, მაგრამ რაღას ვიზამდი. ასეთი სანდროა ზოგიერთი პატიოსანი სიტყვა.

d.

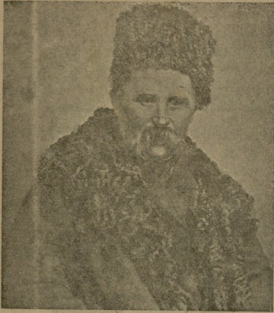
გამა და შვილი

შვილო, აქ მოდი, დამიგდე ყური, მსურს გითხრა რამე, მამაშვილური. დამიხსოვრე რასაც შე გეტყვი, თავი იცანი, ნუ ხარ პირუტყვი. საკაცობრიო აკეთე საქმე, კეთილი აქმე, ბოროტი დაჰმე. არ დაივიწყო მომე ჩაგრული, ნახო უჭირდეს, მოჰხანე წყლული. თუ კაცი-კაცსა სჩაგრაედეს ნახო სიტყვა უთხარი, ხელი არ ახლო. ცემითა კაცი არ გასწორდება, პირიქით, კეთილს თლა დაშორდება. ხალხს უერთგულე რათაც გაღიორდეს, კვლავ ხალხი გიხსნის რომ ვაგიჭირდეს. შენი იკმარე, ნუ გინდა სხვისი, არ შეირცხვენო, შვილო, სინდისი. ქელი არ ხაოო წინაშე მტრისა, გულს შთაინერგე იმედი ხსნისა. უფიცს, უსწავლილს თუ სადმე შეგვდე შეგანებინე, ძმურათ მიხედე.

ტ. შევეჩენკოს საღამო

ქართული ვაჭრობითა სიკვირის თაიფული

1. ერთი გამოკვლევის აზრები.
(მეცნიერთა ს. ყურადღებით)

ამ ორი კვირის წინათ მივიღე ჯამაგირი; მაგრამ ყველაფერი ზომ „ქეივის ბაწრად“ ფასობს და, არ ვიცოდი რომელი ერთისთვის გადამეღო ჩემი არა სახარბიელო თანხა. ბინის ქირა რომ გადამეხდა, მთელი თავისი საშინელებით წამოჰყოფდა თავს სურსათ-სანაოვაგის საკითხი. უკანასკნელზე ზრუნვა კი გაამწვევებდა ბინის საკითხს. ამ ორ ცეცხლში მომწყდულმა, ბინის ქირაში მივეცი ნახევარი და გადაწყვიტე დანარჩენ განძს მიეყოფი, სანამ კი მყოფნიდა—რომ ამრიგად ბინაც მქონოდა და პურიც არ მიმკლებოდა.

მაგრამ ჩემი ხაზინა მალე დაიცალა. ბინის ქირაობის ვადა გავიდა. ამიტომ მოვიწყვიე „მეძველე“ და გავანადღე ჩემი საბანი. ხოლო ამ უკანასკნელი გარემოების წყალობით წავაწყდი სრულიად მოულოდნელ ფიქრებს.

როცა საბანი მქონდა და სიცოცხესაც არ ვგრძობდი, მეგონა რომ შიმშილი იყო ქვეყნათ ყველაზე მეტი უბედურება.— შიმშილის გარდა ყველაფერს აიტანს კაცია-მეთქი, ვფიქრობდი. გუშინ კი, როცა გავყიდე საბანი, ვისადილე და ღამით მარტო ზეწარის ამაზა დავრჩი, დავრწმუნდი, რომ ყველაზე მეტი უბედურება ქვეყანაზე სიცოცხე ყოფილა. დავრწმუნდი ამაში და ფიქრით-აშლილს ჩამეძინა.

დილაზე რომ გამეღვიძა დავრწმუნდი, რომ არ გავყინულიყავ ვერ. ფრიად გამიკვირდა ეს მოვლენა, მაგრამ როგორც ფიზიკის მკოდნე საპიროთ ვესცანი შეედგომოდი მის ახსნას.

არის ბატონებო ცვლილებათა ისეთი სისწორე, როცა „გარეშე განმთავისუფლებელ“ გავლენას „გამოჰყავს“ საგანი „გარინდებული მდგომარეობიდან.“ მაგრამ თუ არის ისეთი გავლენა, რომელსაც „გამოჰყავს“ ხოლმე, რატომ არ უნდა იყოს ისეთი გავლენა, რომელსაც „ჩაჰყავს“ საგანი ცვლილებათა ვითარებიდან „გარინდებულ მდგომარეობაში“ ეს ყოფილა და კიდევაც გამოეცადე... ადამიანის სტრუქტურაში შეუწყვეტლივ ხარჯავს სითბოს. ამიტომ მე უნდა გავყინულიყავ, რომ არ ყოფილიყო „გარინდებულში ჩამაყენებელი გავლენა.“ ასეთი გავლენა იქო-

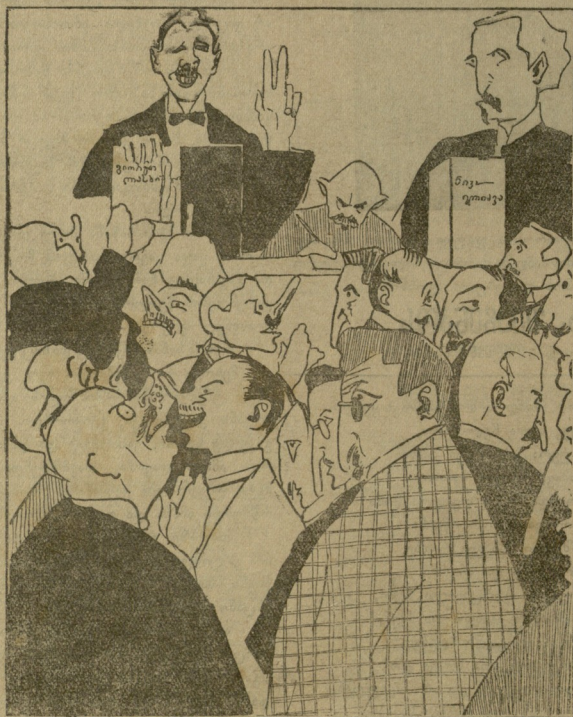
ფილიოსელ მოლოროსთა ჯგუფი კვირას, 26 თებერვალს სახალხო სახლში მართავს სალიტერატურო საღამოს დიდებული მგოსნის

ტ. შევეჩენკოს ხსოვნის აღსანიშნავათ.

რაც გითხარ, შვილო, ხომ გახსოვს ყველა აბა, მომიყევე ახლა ნელ-ნელა. შვილმა მიუგო: „რაც შენ ბასი დაიწყე, მამავ, შემდეგ სამსის ბუზი გაფრინდა ჩვენს თვალთა წინა“. მამამ ეგ სიტყვა ძლიერ იწყინა და ურჩი შვილი მიბეგვა რიგზე, უთანასწორა განი და სივრძე. შვილმა მიუგო;—სირცხვილი შენი, წელან რა მითხარ,—ახლა რა ჰქენი— „კაცი ცემით არ გასწორდებოა“. განა შენ თვითონ არა სთქვი ესა? რაც შენ არ მოგწონს და არ ასრულებ, მის შესრულებას რათ ურჩევე სხეებსა? გაფრინდა მეთქი ჩვენს წინ ბუზები, გამოსაცდელათ ვთქვი, ეგ სიტყვები. თუმცა კარგად მწამს: რომ შვილისაგან მამის გამოცდა არ არის რიგი, მაგრამ მიხდოდა მე ის შემეტყო: რასაც ამბობდი თუ იყავ იგი.

ქ. ბაღვაშიძე

ახალი ბარო ეტრი

ბ-ნებო! გიორგი ლასხიშვილმა მიიღო № 472 თეთრი... ურა!
(მარჯვნივ ბაროეტრი შალვა იწვევს, მარცხნივ დაშლა ვშეება).

ახალი ბარომეტრი

ბ-ნებო! ნაკლები ურთიერება მიიღო 492 თეთრი... ურთიერება (მარცხნივ ბარომეტრი მაღლა იწვეს, მარჯვნივ დაბლა ეშვება).

ნია ალბათ ზეწარმა, რომელიმე თურმე გარინდებულ ჩაყენა პროცესი სითბოს ხარჯვისა ჩემს ორგანიზმში და მით იხსნა იგი გაყინვისაგან.

მომივიდა ეს აზრი თუ არ, ავართოლდი და ვიგრძენ, რომ ბედნიერი ღიმილით ამითამაშდა სახე. —ჯერ ერთი ასეთი გამოკვლევა რა ღირს! ერთი ლექცია... ბიქოსს! —მე წარმომიდგა საუცხოვო სურათი: ჩემი მავიდა დატვირთული შაშხით და ყველთი, შემწვარი ქათმებით... აგერ კახურიც... აგერ ღოში და კიდევ რა!..

მე საჩქაროდ წამოვხტი, დავიხანე პირი და... მხოლოდ მაშინ შევნიშნე, რომ ფეჩი გახურებული იყო.

ეს! მომაგონდა რომ ლოგინის ფიცრები დავამტვრიე გუშინ და ჩავაწყვე ფეჩში.

მე ვისარგებლე იმით, რომ დიასახლისი შინ არ იყო. მაგრამ საცაა მოვა, და შენს მტერს იმან დღე დამითენოს!..

2. „ცინი ხჩხალისა“

(კრიტიკების ხ ურადლებით)

ერთი ბელეტრისტის ნაწერებში დამატყვევა შემოდგომის საღამოს სურათმა: „ხედა წვერები იკარგებოდნენ ყინულიანი ღამის ცივ სისხლისეში“-ო. და შემიყვარდა მე ის მწერალი.

მისი სიტყვებით აღტაცებულს ხშირათ მიგრძენია ზაფხულის გრილ საღამოებზე, თუ რა სასიცოცხლო ძალას აკრიბობდა შვერი სამყაროს კიდებირად ეს ორი უბრალო სიტყვა:

„ცივი სისხლისე.“

როცა მთვარიან ღამეში, ხაფერდოვან ფერადებით დაფიქტულ გორაკიდან გადავყურებდი თაიგულივით გაფურჩქნელ მიდამოს;

აზმა ტეხილებულ სიოს ბეგრაში, მოლიკლიკე ნაკადის ტალღათა ცეკვაში, ხშირ-ვოთლოვან ტყის ჩურჩულში, შესისიდა მხოლოდა ერთი:

„ცივი სისხლისე“.

და ვერ წარმომედგინა ჰარმონიის ისეთი ვანცდა, რომელსაც ვერ გამოსთქვამდა:

„ცივი სისხლისე“

მაგრამ ვანვლო ღრომ. გაქპრა ზაფხული, დაღვა შემოდგომაც. და ერთს მშვენიერ ზამთრის დღეს დიასახლისმა გამოსტუმრა ოთახიდან „ჟინანსიური კრიზისის“ გამო

ვნახე მე იმ საღამოს, ამ რიგად, მთელი თავის სინაზით „ყინულიანი ღამის—

ცივი სისხლისე“ და მივხვდი ჩემი მწერლის პირუტყულ ეგოიზმს, გალაღებული მხეცის ეგოიზმს!

—ალბად ის თხზავდა თბილ კაბინეტში, კმაყოფილი და ლალი—გაფიქტე ბრაზმორელემა და უქმაყოფილების გესლანი შავი გველი ამოძრავდა ჩემს გულში:

„ცივი სისხლისე“—წამოვროშე ზიზლით და გადავფურთხე... არ ვიცი რატომ.

მას შემდეგ როცა ნერვებ-აშლილს გულს გადავყურებდა მდულარება, როცა მთელს ჩემს არსებას დაიპყრობს „შემოდგომის ყინულიანი სუსხი,“ თითქო ვანგებ, თითქო ჯინით მაგონდება:

„ცივი სისხლისე“...

და ვიტანჯები, ვიტანჯები უზომოდ, უსახდეროთ... და მძულს, მძულს მე ის მწერალი!..

თარაში

პეჩერელი

(გურული ხენა)

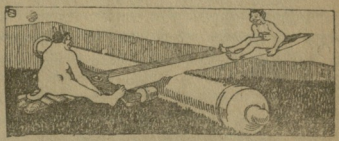
არა, აშხელა კაცი გვეიზარდე, მოვხუცი კაცი აგერ და აი ვჭერედი თუ გამეგონოს შემარცხონოს ღმერთმა. რავე არც ისე ყრუი გეგონოთ, რომ აფერი მესმოდეს! ქობულეთში და ქიათურაშიც კი ვარ ნამყოფი, ბაწე ცხოვრებაში გადახედულიც ქე ვარ, მარა რომ ვამხოვ ამაღს გულახდილათ, აი ვეჭერედი რას ფთქავ, არ ვიცი, რაც მართალია, მართალია. აგი კი მახსოვს, კალანდაძის წისკვილზე —დოლაბზე კას სამ ფუთ სიმინდს ყოველ კვირეში ჩავაქარაღებდი ზურგზე მოკიდებულს, იქინე ერთი დღსტი მეწისკვილე მყავდა, კაი კაცი იყო ააშენა ღმერთმა, ბაწი მინდის მოტარვა ქე უყვარდა კარვათ, მარა ისე მაინც ჩემდა კაი იყო: მეტყოდა: „ჩემო თემუყა, შენი სირა ჯერ არ არის, ამელამ არც ქე მოგიწიოს ეგება სირაო“, მარა ერთი დღი ყალიბონი ქონდა, ქე მიდიოდა შით ერთი ნახევარი გირვანქა თუთუნის, იმას გუუბეკირი კარ-

გად დავშენილ თუთუნით, ერთ ორ კეცათუთუნს ისე დავპირდებოდით და მაშინვე დააყრიდა წისქვილს ჩემს სიმინდს, ეს იყო და იყო და ეს — თურმე მე რომ „სირას“ ვეჭყუილი იგი ვეჭერედი ყოფილა ქართულად მაგრამ ავი რაფა ვიცილი... ოი დასწყევლოს ღმერთმა მისი მოგონი, რა უბედურობა რამე მაი ვეჭერედი ყოფილა... ამ ვინობაზე ვინც კი გადარჩა ჯარში გაწვევის. ყველა საცხა საცხა გადაფანტა ფულის საშოვრად—ფასი არ აქვს თვარა ფული კი იზონება ოხრად, არ დამაყენა ჩემმა ქალმა მარიკელამ სახლში: „წაიღე და წაიღე, გადიეთრიე შენ წელ მოწყვეტილო საცხა, ქვეყანა გამიღორცე, შენც იწონე ორი კაბევიკა“. რა მექნა, მეც ქე შემცხვა, არ დამაყენა, ქალმა სახლში, თვარა რაფა გადავდგამდი სამე ფეხს, პაწე ქე მეშინოდა ღვთის წინაშე, ამ ასვარიე-დასვარიეს დროს არ მიმაპყნტოს ვინმემ საღმე მეთქი. ავდექი, ჩვევდი საჯოგოხოსი ტანციაზე, მივედი საბილეთე კასასან, მარა ვინ მივიშვა, იმდენი ხალხი იყო ჩაწყაბული, მუუარე წინდამიდან და მინდოდა ბილეთის კასასან მისვლა ჩქარა რომ ამელო ბილეთი, მარა მოვარდა თოფიანი რუსი და დამიყვირა: „კულა ტი ილოშ, მაზად—ვოჩერედ სტოიტო.“— მე კილომ ვერ მივხდებოდი მარა, მომიკდა ხელი და წამაპწილა უკან, მაშინ იყო მივხედი—ვეჭერედი ყველეს უკან გაერებას და ყურყურტს ქვიებია მეთქი: მევილა ერთი ჩინებიანი კაცი, იმან ქე ეილო, არც ვეჭერდში ჩუუყენებიან და არც რამე. ვევილე რაფარც იქნა ბილეთი, მარა პოვეწში შესვლას არ იკითხავი—იქინეც მიყვირეს: „ვეჭერედი ნადაო“. ჩვევდი ბათუმში რაფარც იქნა, პოვეწილიდან გადმოსვლისასაც ვეჭერედი დამპირდა. მომშივდა ძაღლივით; რა ვიკითხე პური სათ იყიდებათქვა, მიმასწავლეს ერთი ფურწე. მივედი, იქინეც ვეჭერედი იყო. მარა ჩემი ვეჭერედი მაინც ყველას უკან იყო, რაცხა ვმშაკათ უოველთოვის... დავდექი ადგილზე ბათუმში, რაცხა პაწა ჯამაგირს ქე ვიღებულობდი, მარა ამ ვეჭერდმა გამიპივირა საქმე; პური დამპირდა—ვეჭერდში ვიდექი სულ, რამდენი მუჯლოგუნი და პაღური მე მომხვედენია ვეჭერდში, იმდენი სიკეთე მე მომიცეს. შაქარი დამპირდა, ვეჭერედი, ხორცი დამპირდა, ვეჭერედი, ტრიანტში შესვლაზეც ვეჭერედი, ფოშტაში შევედი მარკების საყილათ იქინეც ვეჭერედი. მოკვიდი კაცი, წვივდა სული ამდენი ვეჭერდით;

არა წავალ სახლში, არ მინდა ვაწე ყოფნა, ამდენ ვეჭერედი დგომას შინ უკოფნა მიჩრევენია, თუკინდა სამჯერ გამლახოს ღღეში ჩემმა მარიკელმა, სახლში კი წავალ მარა ვინ ამიღებს ბილეთს, ვეჭერედი იქინე მეთხებ, თვარა სხვაგან წილვე არაფერი უქირს... ამდენ ვეჭერედი დგომას სიკვტილი მიჩრევენია სწორეთ... დიდი სიამოვნებით ვიჩრევე სიკვტილს, რომ ვიცილვე ნამდვილათ, რომ საიქიოსაც, ვერმობრუნდის ქვეყანაშიც ვეჭერედი არ იქნება. სამოთხეში შესვლის იმედი რომ მქონდეს, იქინე კილვე გოუძლებ ვეჭერედს, იმიზა, რომ ხამოთხის კართან ცოტა იქნებთან ვეჭერედში, ვინლა ახლა ცხოვებული... მე იმის შიში მქლავს, რომ ჯოჯოხეთისკენ მაქ გზაი, იმდენი შემიცოდება ღვთისა, ვაი ჩემ დღეს, იქინე უნდა ნახო ჯოჯოხეთის კარზე ვეჭერედი; ცა და ქვეყანა ჯოჯოხეთში მივა ახლა, ვინლა არის ცხოვებული, ყველვე წაწყვედილია— ისე იესვარა ქვეყანა... ამიზა რომ არ მეშინოდეს სიკვტილი კი ჯობია ჩემს სიცოცხლეს.

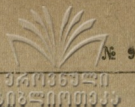
ლუპაინს ოგოლი.

დაგვიანებული მილოცვა

(ეუძღვის ნ. ოტირძეს)

ოჰ, ბაროვ ნიკო, ბაროვ! შენი სულის ქიოჩიმე შენი, ნაღდი ხარ ნაღდი უფლის მადლმა! შენა ხარ ჩვენი შუტნიკი, ჩვენი დარდების გამჭარებელი. რაც უნდა ნებრიატნათ ვიყო, რაც უნდა მოხუშული ვიყო, სულ რომ ზეთი ჩამომლიოდეს ცხვირპირზე, შენ რომ გამოხვალ ცენაზე და ჩვენი პავლაბრის ოინებს ითამაშებ, ხელათ დარდები გუილიდა გიღამყურება ხოლომე და ქიზიყელი ვირივით ვკლოყინებ, იმდენს ვიკინი. ღმერთმა ააშენოს ამ ტრიატრის მამგონი, პირდაპირ სასრეა რადა! სულ ყველაფერსა ჰხედავ კაცი, სულ წინ გემატება ყველაფერი, მთელი შენი ნაქარაო წინ გიღვეს და უყურებ რადა! იცი რამდენი ჭკვა გვისწავლია ამ ტრიატ-

რიდან? ეს „ნაროდნი დომი“ პრაბაჲ ჩენნი ღეშნა-
ზიაა ქრისტეს მადლობა და შენ კი ჩენნი ვარკაჲტუა.
მალადეც, ჩენნი სლოვა, მალადეც! ყოჩალი ბიჲი
ხარ, თორემ სხვა ამდენს ვერ შესძლებდა. შუტკა
შტოლი ოცი წელიწადია კაცი ლაპარაკობ, რა-
ტომ ან ენა არ გვლდება, ან ტენის! ლაპარაკი
და მერე რანაირი ლაპარაკი! სხვასავით კი არ
მიედ-მოედები. რასაც იტყვი სულ ოქროა, ოქრო.
ჩენი ტერგუტკა ორმოცი წელიწადია სულ ქაჲა-
ნობს, მაგრამ რა ყრია შიგ! საღ შენი შნა და
ლაზათი და საღ იმისი რამდენი წელიწადია ტერმო-
დომიას იხეპირებს და მაინც რიგინად ვერ უშჲვა-
მს! ეა, შენ რომ ერთხელ ჩენი ბიჲების ქეიფი
ითამაშე ოჯის ღღეში არ დამაიწყლებო. არა, ცო-
ტა უპურმარლოა კი ხარ, მაგრამ მაინც ჩენნი ნი-
კო ხარ გენაცვალე კარაღინკა სახეში. არა, შე პი-
რშავო, ქალაქელი ბიჲი და ასე მარტო ქეიფი
გაგონილა! არა, რომ დაჯდები იმ ცენაზე და ყლა-
პამ ნუჲუეღი ჩვენ ხალხი არა ვართ, რომ ერთი
სტაქანი ღვინო ჩვენც მოგვაწოდო! განა ასეთი
რუსული ქეიფი იქნება! ეპ, ალალი იყოს შენზე
ყველაფერი, ოღონდ შენი ხმა ნუ მოგვაცლდე-
ბა და შენ რომ შიგნით ტყეებისა იცი ისე გვაცი-
ნე ხოლმე.

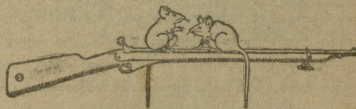
ია თებე ნე ზაბუღუ,
ვისეგდა ბუღიშ ტი ბრატ შოი!

ჟივი სტო ლეტ ამ ქვეყანას,
ჩენო შუტნიკ, ჩენო ნიკო,
თუ რომ მე შენ დაგივიწყო
მაშინ მე ჟულიკი ვიყო.

ღვაცატ ლეტ ტი ბრატ შუტკაჲშ,
შუტკა შტოლი სტოლიკი შუტიტ,
შე თათარო ტაჲ შუტკაჲშ,
თითქოს გვეღას შუტკა გულით!

ღარაგოი, ჩემო ნიკო,
რაღა ვსთქო და რაღა გაქო,
უფლის მადლობა კარგი რამ ხარ,
ჩემო ახბერ, ჩემო „საქო!“.

გოგია.

მოკითხვის წერილი

იღღენქელე, გენაცვალე,
რომ გვაცინო შენებურათ,
მიუდგომლიათ დაგვიხატე
მგელი მგლიათ და ტურა ტურათ

თაბუნო ოლღემარ!

მოკითხვას მოგახსენებ ნახვის ნატურით გატა-
ცებული და კეთილი სურვილებით აღზნებული.
მარა რამდენათ შენი სიცოცხლე და კარგად ყოფნა
გამიხარდა იმდენათ, (არ დაგიმალავ) მწყენია შენ-
გან ასე გულცივობა, ჩემდა! შე კაცო, სირცხვი-
ლი არ არის შენს ამბავს ვინცა შესტუყავს ყურ-
სონიკი ციციადნ¹⁾ ვტუპობილობდე?! ვფიქრებდი
ამას შენ ცოცხალი იყავი და ამდენი ხნის განმე-
ლობაში ერთ ამბავს აღარ იკითხავდე!?

დაი ბოღ შტო იშხო დოღგი
ვრემია ეიღ ტი ნა სვეტი,
რომ ჩვენ ქალაქს მოაშორო,
მეტინარა და ჩერჩეტი.

ამფერ-ამფერ, ბიჲო, შენს ყაზახობას! რაღა,
შე კაცო, კვირე არ გავიდოდა ისე, შენგან წერილი
კიარა ტელეღრაჲა არ მიმეღო: „Положение кри-
тическое, передеи Пелисья, Двацять пять, და
რა რავიკი კიღვე რა. არ ვიცი იქნება ვერ გაგი-
მართლე მოლოდინი მარა ეს ხომ მარტო ჩემი სა-

გენაცვალე სახეში, რომ
გიყვარს ხალხი დაჩაგრული,
დღია ტებე უმირაიმ
ტიგრან, სედრაჲ და კაჲული.

მოვსულვარ, რომ მეპრაზნიკი,
მოგილოცო ვსემ ღუშოი,

1) დიდა გურამია ქალაქელის ნიშნავს

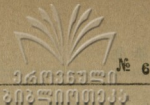
ქმე არ იყო და რაც შემეძლო ღმერთმა და შენ ორ-თავემ იცით ჩემი ღონე არ დამიშურებია და რატომ უნდა იყო გულძვირათ ჩემზე? და თუ გულძვირობა არა, მაშ რით ავხსნა ამდენი შენა სიწუმი? ჩემთან კი თუ გინდა, ჩვენი რედაქცია მიანც გავგესხნებია. ყველას რომ თავი დავანებოთ „მათრახი“ და ეშმაკს“ დავიწყება ეს პირდაპირ არ გეპატრევა, რადგან მე შენი ვაპირებით და დახმარებით შევადგი ფეხი ჯოჯოხეთის კარებში და შენ როგორც ვაგს სამოთხისკენ მიბრძანებულხარ. კაცო რაფერ იქნება ასე ყველაფერი დევიწყო კაცო, მარტო სუსხიდან რომ ფეხით ჩამოვლიდინებულვართ ფოთში ერთი მეორეს „მათრახი“ ჩვენებური კაცი ამას ვერ დევიწყებდა. მარა რავარც შენს ეხლანდელ მდგომარეობას მწერს იგი ციციო, არ არის ვასაკვირი ჩემი დავიწყება. კაცო გამაგებე მაინც მართალი თუ „სოლუზ-გოროდოვი“ ჩილონიკათ ხარ?.. პეტრეს ქალაქში კიარა ხატისოვის ქალაქშიც „სოლუზ-გოროდოვი“ ჩილონიკობა ეს პირდაპირ ღუბნეატრობა ყოფილა თვარა შენ რომ დეფანში? ავტომობილი და სათვალეებიანი შეფერი(?) გიცდის რაღა ვასაკვირია და მე რაღიზა გამისხნებ როცა უტოლიფონოთ თურქე აღარავის ელაპარაკები, მარა შენ რომ იცოდე როგორ შეიცვალა ჩემი მდგომარეობა (თუმცა შენსას არ შედრება) მაშინ იქნება ერთი ღია წიგნი კი მომწერო. შენ ალბათ მე კიდევ ისე ძველებურათ გეგონები და მიჩივნივა გაგაგებინო ყოველივე: მსოფლიო გეოლოგმა პრინციპმა დედა მიწის ზედა პირზე მოწოლილ სისხლის ზღვის მადანს, რომ ხარაკოში ბურღი დაკრა და შადრეფანი პაერში ასწტენია, რომელმაც ქვეყნის უღიდესი ნაწილი ღამის ამოახრჩოს თავის წითელ ტალღებში, მას შემდეგ, რაც მსოფლიო წურბლები და სისხლის ზღვაში ვეშაპებევით დასუქდენ და აღელუშლთა დედულ-მამულსაც ვადაყოპავუბირებენ, მას შემდეგ, რაც რაოდენივე სამეფო ტახტი დაცალიერდა და ძველის მაგიერ ახალის აგებას აპირებენ, მას შემდეგ, რაც ჩემი სახლისკაცი²⁾ სოფლის უჩიტელი პროპორიკი გახდა და უწინდელ 28 მანეთის მაგიერ ეხლა რამოდენიმე ას მანეთს მარტო ჯამაგირს ღებულობს ნუ გაგიკვირდ-

ბა ჩემი მდგომარეობაც შეცვლილხარ და მანადი (შენობას) სპირდობა მეთორნე ჩემს კრედიტს მე-ლით (ანუ ცარკოთ) სახლის კედლებზე აღნიშნავდა შაურის გერალთ 0, აბაზს ჯვარით ჭ ხოლო ჯვრა ს და ნულზე ჭ 0 ე-ი მანეთზე რომ მიახვედრა კრედიტს მიხურავდა, ახლა საქმე ისე არ გეგონოს ჩამოღის სოფლიდან კომპერატის აფხანაკი და ზრდილობიანათ მეტყვის: „ბ-ნო ბულტა ფქვილი რამეფერად დაგვავადე და გვიცილდე და აი შვიდი ათასი მანათი გამოგვჩანესო“, შვიდი ათასი გესმის (შეიკავე თავი არ გაგეცინოს). კიდევ ვარესს გეტყვი: ხშირია შემთხვევა ამისთანა შვიდი ათასი ორი სამი ადგილიდან მეიყრის თავს ჩემს ხელში დავნატრობ მაშინ ერთი შენი თვალებით შამოგაბედვა ჩემდა, როგორ კამერსანტული პოზით ვაღვთვლი ასინებს და ხუთასიანებს და ყველა ეს ხომ იცი რას თხოულობს, იმას, რომ ხალხმა რამე ვანდოს შენიც უნდა გქონდეს რამე, რასუშეეცა ჩემი მამა. შენ რომ ციციო დატეი იგი ეხლა, ჩემო კარო, თითქმის მალაზია არის (შეგ მოლარეც ღამაზია) აბაა?? მარტო შენდა მობრუნდა გეგონა წაღმა ბედის ჩარხი, არა, მეც არა ვარ შენ რომ გვგონა ის ბლინკათ, მარა ერთი იგი კი დაწუხებს, რომ მე უბედურს ბედი რომ მუღამ რაღაც ნაკლს მიდევნებს, რაღა ფასს აქ ჩემს ქონებას ნდობას, და სილიერეს (თუნდაც ეს დროებითი იყოს) როცა, როგორც ჩემი ამბავი გითხარი ასე არის ყველა ვინც ვიანში არ წაიდა და თავისუფლათ დარჩა. მართალია მამა კაცებიდან ცოტა დაერჩით ან პოზიციაზე და ან ზურგის უკან³⁾ გამაგრებას არ ვემსახურებოდეთ, მარა ვინც დაერჩით იმათ ქაღალდის ფული შემოდგომანზე, რომ ქარიან დღეში ხის ფურცლები გინახავს რაყაში⁴⁾ ისე უყრია. რომ ნამდვილი წარმოდგენა იქონიო ჩვენში ფულზე იმით მიგახდენ რომ მალლაკელიძესთან სილილიზა თუ შეხვალ კინწურებივეითა ღმერთმა დავივაროს და ქამის მადე ვაგვსნება მაშინვე ეთხოვი შიშით და ხედვად რომ ნახარჯი გინდაც 8—10 მანეთია. „ჩისტი“ ათ შაურზე ნაკლებ არ შემოგხედავს, მეფითონე, მედროვე რაღა საკითხია. ტარანი კაცო ფოთში რომ ტარანი გირვანკა ორი აბაზი ეფიქრება და მქალის ფქვილი ხუთი მანეთი ფუთი, იფიქრე შენ ამაზე და მერე ისიც დაუმატე რომ შენი ბუტუნაი, რომელსაც შენ ასე იფიქრებ ვტაროი კლასის გულფთაში სილილობს ხშირად. აწი გინდა მომწერე წიგნი და გინდა ნუ არ გეგონოს რომ შენზე ნაკლებათ მაქ საქმე

2) დეფანა ქართულათ შადრეზლი

3) სხლისკაცი ქმან ნიშნავს გურიაში

4) რაყა პზრდალი ტქმ გარეშეო გელოთ.

მორის რაგა-რაგა

ძმაო ეშმაკო! დიდება მიღალთა შინა ღმერთსა და ქვეყანას ზედა შენის მთარახის კულსა იმიტომ რომ შენ მეგ შენი სასწაულოთ-მომქმედელ მთარახით პირდაპირ, ერთის დაკვრით ნათლავ; თუმცა მწვავე ოპერაციაა, მაგრამ უებარია, მისწრებაა, ამიტომაც, თუ საწყენათ არ დაგრჩება, დღეის შემდეგ ნათლის დაგმობებ. შენ ნათლია, მე ნათალული.

მაშ ასე ჩემო ნათლი.

მართალია შენმა ექსკურსიამ აქ ჯერ-ჯერობით უხიფათოთ ჩავიარა, მაგრამ სულ მუდამ შენი შეწუხებაც არ იქნება, ნათლი.

ამიტომ თუ შენი ნება იქნება, მიმსახურე, შენ შენი ჭირიმე, შენი მხედველობის და მფარველობის ქვეშ მამყოფე და მე ვიცისრებ აქეთვე შენს მაგიერობასა. მხოლოდ ეს კია, რომ მთარახისათვის ტყავი აღარც აქ იშოვება, სხვა სიკეთესთან ერთად ტყავის შიშვილობასაც განვიცდით, თუ ნებას მომცემ, შენახული მაქვს ერთი კი მოქნილი იფნის სახე და იმით შეგვიარლები. ღმერთს გუფიცები ნათლი, უსაბუთოდ და უსამართლოდ არავის ვერჩი.

შენ გამორჩენია, ჩემო ნათლი, ერთი მთავარი ვასამთარახებელი, რომელიც თურმე ძალიან გემდურება, რატომ მე არა მცა პატივიო; მე ვანა ვისზე რა ნაკლები ვარო.

მაშ მე ვაგწვე იმისკენ ლაზარეთში სახრით ხეივნი, თან ვავიყოლებ ექიმებს ნ. კლიმიაშვილს, ჭ-ნ ბოგატოვს, სტულეტს გ. ზახარაინს; ფერშლებს: შ. ინასარიძეს, კ. შოთს, ბ. მანკოვს, კ. დგებუაძეს, ყოფილ ზედამხედველს ი. ირემაშვილს, ყოფილ რევისტრატორს დ. ცერცვაძეს, ყოფილ კასკანსტელიანშის ხრუშოვს და ტერაკოფოვს, მოსამსახურებებს ა. გულაბოვს, ბ. აფციაურს ყოფილ ეკონომ ი. ჭიტიაშვილს და მრავალ „სიდელკებს“ და მუშებს, მჭკრივთ დაფაყენებ ამ ხალხს მას თავზე მის კაბინეტში და ვკითხავ ამ მთავარ სკულაპს: ნუ თუ ეს ამოდენა ხალხი ყველა შენთანა სტყუოდა და შენ არც ერთთანა?!. რა დაწავა ამ ხალხმა, რომ ეს ხალხი მიღალ-მოღალეფ თითო დაკვრით, გაუსჯელათ და გაურჩეველათ? რატომ არ გასდევ სამედიატორო სამართალში ი. ირემაშვილს რა პასუხს აძლევ შე. ჯავახიშვილს, ლ. გ. მარსაკოვს და დ. ონაშვილს ქურდათ დამტკიცებულ ეკონომის დათხოვნას რომ შეპირდი, და ის კი დღესაც კანცელარიაში გიზის სხვა სამთარახებთან ერთად. ნუ თუ ყველა ესენი არ იყენენ თავის აღ-

გილზე და შენ ნამდვილათ ზიხარ შენ ადგილზე და ცოტა რამ ეპვიც არ შეგაქვს შენს თავში?!. ექიმ პავლეკოს დასაფლავებაზე რომა სთქვი: ЖИВИ И ЖИТЬ ДАЙ ДРУГИМЪ-ო, ეს არის, ულუკმაპუროთ ქუჩაში ერეკები ხალხს და მერე თავ-მოკატუნებული სინბელეში ძვრები?!. ეს არის შენი უმწიკვლო სამართლიანობა?

რას იტყვი, ნათლი, ეკუთნის თუ არა აპს, რომ ჩემი სახრით აპერაცია ვაგუყურო?

ნათლული.

მოსსენება

ახალციხე.

საქველმოქმედ. საზოგ. ადგილობრივი განყოფილება გადასწყობით: გამგეობიდან გაძევებულ იქნეს (საზოგადო კანონის ძალით) ნადედა გარდავძისა, როგორც მომსამსახურე იმავე საზოგადოებისა: რადგანაც მას დანარჩენ წევრებზე უფროსხარისხით არა აქვს აკრული მაგრათ პირი და ბედდეს თავის აზრის გამოთქმას ამა თუ იმ საკითხზე, ხოლო ცნობილი „ლიტერატორი“ (?) კოტე ვეარამაძე თუმცა მოსამსახურეც არის საზოგადოებისა, მაგრამ გამგეობის წევრათ მიანც უნდა დარჩეს, რადგანაც შესაძლოა კოტეს გული მოუვიდეს—კორესპონდენტის გაუშვებს „სახალხო ფურცელში“ იქ რომ კოტეს ყოველიფერს უბეჭდავენ.

რბათის სკოლის გამგეობა აგერ წელიწადია რომა ძილშია. ახლათ ვადმოყვანილი პატიცემული ზ—ძე ყოველივე ღონეს იღებს მათ გამოსაფხიზლებლათ. ექსპერტების შემოწმებით სიცოცხლის ნიშნები მათ აღარ აქვთ. საუკუნო განსვენება მისეთ ღმერთმა, რათა „არც კაცი ვარგა, რომ ცოცხალი მკვდარსა ეშხავასოს, იყოს სოფელში დი სოფელსა არა რა არგოს“.

აქაური მისწავლებლები შედიან ისედაც გაძვლტყავებულ ხალხის მდგომარეობაში და სცდილობენ ყოველმხრივ დაეხმარონ მოსწავლე ახალგაზრდობას. ამ მონათ შეიმუშავეს ასეთი ნიხრი: მომზადება-საათში—3 მან ვინც ბინასაც მოითხოვს 300 მან. რასაკვირველია, საქციელი ასეთი ჰუმანიური მით უმეტეს, რომ ბავშვების პატრონთ გარანტია აქვთ: გამოკლავზე „თვითონვე; ახლობელი“ მისწავლებელნი ესწრებიან.

„ლა-პუბე“

წერილი რედაქციას

ბ-ნო რედაქტორო! *)

მისაგაპი მაგალითი

დავით ზურგიელიძემ, მისი მამის, უკვდავი მგონის სოლომონ ზურგიელიძის ხსოვნის პატივსაცემით ბათუმის მებილიარდებს თოფურისა და კლანდაძეს საბილიარდოში მოსიარულე გემნაზიელების გადასაჭირებლათ ერთი წლით გამოუწერა ასი ცალი მათრახის კული; ბილიარდის პატრონთ კლანდაძეს და თოფურის კი ათ-ათი ცალი წელს ქვევით გადასაჭირებლათ საბილიარდოში გემნაზიელების მოპატივებისათვის

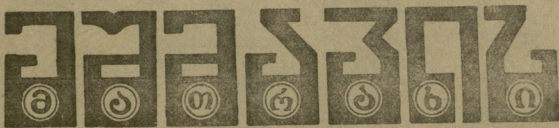
ეურნალ „ეშმაკის მათრახის“ მე-5 №-ში ჩემ მიერ მოთავსებულ წერილის შესახებ სამედიატორო სამართალში მიწვევს ბ-ნი კერესელიძე. მე თანახმა ვარ ვაყვე სამედიატორო სამართალში ბ-ნ კ-მეს იმ პირობით, თუ მტყუანი მხარე ვადიხდის ჯარიმად ეურნალ „ეშმაკის მათრახის“ რედაქციის სასარგებლოდ 25 მანეთს. მეორე, მტყუანი მხარე გამოცხადდეს შ. „ეშ. მათრახში“. ჩემი მხრით მედიატრებათ ვასახელებ: ვლადიმერ კოპალიეშვილს და გრიგოლ გიკაშვილს.

პატივისცემით პ. 6-30ლი.

*) ამ წერილის დაბეჭდა ავტორისაგან დამოუკიდებელ მიზეზთა გამო დაგვიანდა.

„ეშმ. მათრ.“ რედაქცია

ყოველ-კვირეული იუმორისტული გაგონება

მიიღება ხელისმოწერა 1917 წლისათვის

ეურნალის ფასი: 12 თვით 7 მ. —
 6 თვით 4 მ. — კ.
 3 თვით 2 მ. — კ.
 1 თვით — 70 კ.

ეშმაკის მათრახში დიბეჭდება მხოლოდ იუმორისტული შინაარსის წერილები, ლექსები, მოთხრობები, ზღაპრები, არაკები, შარადები, ვამოცანები, ნაკვეთებიდა სხვა.

შურნალის სამხატვრო და სალიტერატურო მხარის განაგებს ეშმაკი, ხოლო გაგონების სამხმს ქანთორა „გ ა ნ ა თ ლ ე ბ ა“

რედაქცია სთხოვს როგორც თანამშრომლებს, ისე ხელის მომწირლებს რომ მისაღები და ფული ამ ადრესზე: გაპოიგზაინონ Тифлисъ, С. Р. Таварткиладзе, Ольгинская, 6 поч. яш. № 96.

„გვირგვინ ოსნები“

ვიანთავისუფლეს... და თაყვანსა სცემენ შას...